ПЕТО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ – МОНТАНА
ул. „Димитър Подвързачов“ №1, тел. 096/300 414,
e-mail: info-1201007@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
Заповед № РД……..
Лилия Ангелова
Директор

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
в Пето основно училище „Христо Ботев“ гр. Монтана

Този кодекс има за цел да установи общи, валидни за всички участници в училищната общност (УО) и доброволно поети от тях морални ангажименти, за да стане училището по-добро място за живот и учене.

Кодексът е създаден на основание чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, при спазване на реда и условията за приемането му, и правилника за дейността на училището.

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (1) Членовете на УО – ученици, педагогически специалисти, родители, непедагогически персонал са партньори с общи права и отговорности.

(2) Учениците, поради специфичните си възрастови характеристики, подлежат назакрила, подкрепа и подпомагане, без това да нарушава принципа на равнопоставеността.

Чл. 2. Всеки член на УО действа съгласно своята професионална и личностна подготовка в рамките на своите компетенции, като всички заедно се стремят да постигнат изграждането на модерно и демократично училище.

Чл. 3. Взаимоотношенията между членовете на УО се градят на основата на доверието, почтеността, уважението към личността и зачитането на личното достойнство и свобода.

Раздел I – Педагогически специалисти

Чл. 4. (1) Педагогическият специалист трябва да бъде професионално подготвен, добросъвестен, добронамерен и почтен.

- Педагогическият специалист непрекъснато повишава своята квалификация и поддържа съвременно ниво на знания, умения и компетентности, за да гарантира правото на учениците на качествено образование. Той има право на професионална независимост и лична свобода, както и на подкрепа от страна на колегите си и ръководството на образователната институция. Положителните резултати в професията са възможни само благодарение на ефективната екипна работа и пълноценното взаимодействие между всички участници в УО.
- Педагогическият специалист информира и обсъжда с родителите образователните практики, които прилага. Обосновава и аргументира своите позиции и решения пред учениците и техните родители. Всяко семейство трябва да бъде подкрепено при развитието и изявата на пълния потенциал на децата си.
- Педагогическият специалист създава ясни правила при осъществяване на педагогическата дейност, които са еднакви за всички. Съблюдава за тяхното изпълнение и сам не ги нарушава.
- Педагогическият специалист се отнася с уважение и разбиране към всички ученици и техните родители, без разлика във възраст, етнос, пол, раса, вероизповедание и други културни различия.

- Педагогическият специалист е длъжен да оказва съдействие, както при решаването на познавателни проблеми, така и при проблеми, свързани с взаимоотношенията между учениците. Подкрепата и закрилата не се превръщат в протекция. Недопустимо е да се ограничава свободното и открито изразяване на мнение и отстояването на собствена позиция, освен когато се засяга личното достойнство на другите. Педагогическият специалист е гарант за равнопоставеността на учениците по време на учебните часове и в училището като цяло.
- Педагогическият специалист е безпристрастен. Толерирането на ученици извън зачитането на образователните им постижения е недопустимо и осъдително.

(2) Изпитванията и оценяването на учениците не са санкция, а начин учениците да получат конструктивна обратна връзка за своите знания и подготовка. Оценяват се знанията, а не поведението. Недопустимо е да се правят квалификации по отношение на личността, оценяват се само конкретните действия и резултати. Постиженията на учениците не се сравняват публично – всеки ученик получава оценка за своя собствен напредък.

(3) Педагогическият специалист общува с учениците учтиво, не допуска емоциите да повлияят на добрия тон, не позволява да бъде предизвикан и/или провокиран, утвърждава своя авторитет с професионализъм и компетентност, като:

- Не допуска публично обсъждане на професионални и/или личностните качества на колегите си.
- Проявява уважение към личния живот на учениците и техните семейства. По никакъв повод не се допуска злоупотреба с доверието на семейството.
- Като публична личност педагогическият специалист съблюдава обществено приетите правила на поведение при всички изяви в публичното пространство.

Раздел II – Ученици

Чл. 5. В поведението си учениците се ръководят от максимата: „Никога не постъпвайс другите така, както не искаш те да постъпват с теб“.

Чл. 6. Ученикът защитава своята позиция свободно, но без да накърнява свободата идостойнството на другите. Проявява толерантност към мненията и позициите на своите съученици.

Чл. 7. Ученикът проявява уважение към личността на всеки участник в УО: изслушва внимателно, излага аргументи, не изразява несъгласието си чрез лични обиди и квалификации, не проявява неуважение по никакъв повод и по отношение на който и да е представител на УО.

Чл. 8. В своята дейност ученикът се стреми да не нарушава личното пространство на другите. Не участва в обсъждането на личностните качества на съученици и педагогически специалисти. Недопустимо е разпространяването на поверителна информация за тях в публичното пространство.

Чл. 9. Ученикът съдейства на педагогическите специалисти при изпълнение на техните професионални задължения като:

- се подготвя и участва активно в учебните часове;
- се стреми към усъвършенстване на знанията и личностното си развитие;
- оказва помощ във всички случаи, когато някой има нужда и е по неговите сили и възможности да помогне.

Чл. 10. Ученикът се явява в училище във вид и с облекло, съответстващо на добрите нрави и на позицията му на ученик. Държи се учтиво и спазва утвърдените правила относно взаимоотношенията в УО.

Раздел III – Родители

Чл. 11. Родителите са равностойни партньори на своите деца и работещите с тях педагогически специалисти.

Чл. 12. Родителите имат задължението да познават постиженията и проблемите на

децата си, да им оказват необходимата помощ и подкрепа за тяхното разрешаване.

Чл. 13. Родителите редовно се информират за развитието на своите деца в училищната общност, участват в обсъждането и утвърждаването на образователните практики, предлагани от педагогическите специалисти.

Чл. 14. Родителите дължат уважение към труда и личността на педагогическите специалисти. Недопустимо е обсъждането на личностни и/или професионални качества на педагогически специалисти в присъствието на децата. Недопустимо е разпространението на поверителна информация за педагогически специалисти, други родители, ученици.

Чл. 15. Според възможностите и разбиранията си родителите подпомагат УО в осъществяването на училищната политика. Подкрепят децата си и им служат за пример. Не допускат действия, с които могат да уронят имиджа и авторитета на училището.

РАЗДЕЛ IV - КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 16. За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичниякодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 17. Комисията по етика:

- разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;
- произнася се с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им.
- при установено неспазване на този кодекс Комисията уведомява директора, който налага санкции.

Чл. 18. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет.

Чл. 19. При възникнали конфликти и ситуации Комисията информира Педагогическият съвет и по-често по нейна преценка.

РАЗДЕЛ V - СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

Чл. 20. Към всички граждани да се подхожда с уважение.

Чл. 21. Да се проявява неутрална и честна позиция спрямо всички хора, с поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.

Чл. 22. Външният вид и поведение да се отразяват положително върху имиджа на училището. Облеклото да бъде делово - подходящо на заеманата длъжност.

Чл. 23. Да се отговаря осведомено и да се предоставя актуална и точна информация. Стремежът на служителите на училището да бъде максималното подпомагане на гражданите.

Чл. 24. Да се поддържа професионално отношение – етично, компетентно и позитивно.

Етичният кодекс на училищната общност в Пето основно училище „Христо Ботев“ е приет от представители на педагогическия съвет, обществения съвет и ученическото самоуправление при спазване на реда, определен в правилника за дейността на училището.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Правилата на поведение, съдържащи се в този Етичен кодекс, са неизменна част от ежедневната дейност на училищната общност.

§ 2. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законност на действията и защита от неоснователни обвинения.

§ 3. Настоящият кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

ПЕТО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ – МОНТАНА
ул. „Димитър Подвързачов“ №1, тел. 096/300 414,
e-mail: info-1201007@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
Заповед № РД……
Лилия Ангелова
Директор

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

- неспазване на действащото законодателство;
- неспазване на вътрешноучилищните документи;
- действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
- накърняване авторитета и грубо отношение към ръководството на училището, учениците, родителите, колегите и външни лица
- проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накърняване на интересите на други лица.

Педагогическите специалисти нямат право да уронват доброто име или да поставят под съмнение професионализма на колегите си чрез неуместни изявления или действия пред други лица. Също така не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави и морал.

Служителите да работят за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, като се въздържат от действия, които биха уронили престижа на професията, да изграждат и поддържат отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Наблюдението и докладването на нарушенията да се извършват по две направления:

вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;

външно докладване – от родители, граждани, представители на институции.

Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник.

Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.

Комисията е в 5-членен състав от представители на V ОУ “Христо Ботев“ – гр. Монтана:

- Моника Кирилова – заместник-директор по учебната дейност
- Павлина Тонева – педагогически съветник,
- Ивелина Иванова – учител начален етап,
- Зоя Лиданска – старши учител начален етап;
- Татяна Сандова – секретар-личен състав.

Комисията се председателства от Павлина Тонева – педагогически съветник.

Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство

50% + 1.

Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.

При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.

При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.

При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.

За предприетите мерки и наложени наказания председателят на комисията по етика уведомява лицето, подало сигнала.

При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

- Да се отнасят към всички граждани с уважение.
- Да отговарят осведомено и да предоставят актуална и точна информация.
- Стремежът на служителите на училището да бъде максималното подпомагане на гражданите.
- Да поддържат професионално отношение, чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.
- Да насърчават работата в екип за постигане на обща цел.
- Да отделят на гражданите необходимото време.

Настоящият Кодекс и Вътрешните правила за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагане на Етичния кодекс са приети на заседание на ПС, проведено на 28.09.2026 г. и са утвърдени със заповед № РД 14-38/28.09.2026 г. на директора на Пето ОУ „Христо Ботев“, град Монтана.